
Cerințe prudențiale privind guvernanta instituțiilor de credit

Alexandru Păunescu
Direcția Juridică

ROLUL ȘI COMPORTAMENTUL INSTITUȚIILOR DE CREDIT ÎN CAZUL
INSOLVENȚEI ÎNTREPRINDERILOR ÎN DIFICULTATE.
PROBLEME ACTUALE DE GUVERNANȚĂ BANCARĂ -
Cluj, 8 iunie 2017

Cuprins

1. De ce este diferită guvernanta bancară de guvernanta celorlalte societăți?
2. De ce este importantă guvernanta bancară?
3. Poate supravegherea de către BCE a instituțiilor semnificative să influențeze cadrul de guvernanta al subsidiarelor?
4. Precizări privind politicile de remunerare
5. Precizări privind evaluarea adecvării membrilor structurii de conducere și a persoanelor care dețin funcții cheie

De ce este diferită guvernanta bancară de guvernanta celorlalte societăți?

- particularitățile băncilor față de societățile nebancare:
 - risc de lichiditate
 - risc reputațional
 - risc operațional
 - risc sistemic;
- stakeholderi: acționari și *ceilalți creditori*, majoritatea deponenți, Fondul de garantare a depozitelor bancare, guvernul etc

De ce este importantă guvernanta bancară?

- *Enhancing Corporate Governance for Banking Organisations*, Comitetul de la Basel, 1999
- *Enhancing Corporate Governance for Banking Organisations*, Comitetul de la Basel, 2006
- *Principles for enhancing corporate governance*, Comitetul de la Basel, 2010
- *Thematic review on risk governance*, FSB, 2013
- Corporate governance principles for banks, Comitetul de la Basel, 2015
- Pachetul CRD IV: îndreptarea practicilor precare sau superficiale, care, **fără a fi un declanșator direct al crizei financiare, au fost strâns asociate cu aceasta.**

De ce este importantă guvernanta bancară? (II)

În principal, deficiențele de guvernanta au fost:

- absența unor mecanisme de control eficiente și lipsa unei supravegheri adecvate a procesului decizional;
- dispozițiile generale și caracterul neobligatoriu ale cadrului de guvernanta, bazat, în esență, pe coduri de conduită;
- structurile opace și complexe ale băncilor au fost un impediment major pentru o bună guvernanta;
- și, inclusiv, rolul neclar al autorităților în supravegherea sistemelor de guvernanta, ce nu a permis o supraveghere suficientă a eficienței proceselor de guvernanta internă;

Poate supravegherea de către BCE a instituțiilor semnificative să influențeze cadrul de guvernare al subsidiarelor?

- **art.6(4), parag. (3) din R(UE) nr.1024/2013:**
 - BCE este autoritate de supraveghere pentru băncile semnificative și pentru acele instituții pentru care a ales să își exercite controlul direct și supraveghetorul consolidant pentru grupurile a căror instituție mamă este stabilită în unul dintre statele membre participante
- lista include 125 de instituții de credit (ianuarie 2017)
<https://www.bankingsupervision.europa.eu/banking/list/who/html/index.en.html>

Poate supravegherea de către BCE a instituțiilor semnificative să influențeze cadrul de guvernanță al subsidiarelor? (II)

Atribuțiile BCE

- **Art.4(1) lit.e din R(UE) nr.1024/2013:** *„cerințe legate de existența unor structuri solide de administrare, inclusiv cerințe referitoare la îndeplinirea criteriilor de onorabilitate și competență de către persoanele responsabile de conducerea instituțiilor de credit, de procesele de administrare a riscurilor, de mecanismele de control intern, de politicile și practicile privind remunerarea și de procesele interne de evaluare eficace a adecvării capitalului propriu, inclusiv de modelele bazate pe ratinguri interne”*
- BCE adoptă **orientări și recomandări și regulamente**, în vederea organizării sau specificării modalităților de îndeplinire a atribuțiilor care îi sunt conferite prin Regulamentul SSM

Poate supravegherea de către BCE a instituțiilor semnificative să influențeze cadrul de guvernanță al subsidiarelor? (II)

Opțiuni naționale

1. Posibilitatea stabilirii unui raport maxim permis mai mic (CRD, art.94(1) lit.g) pct.(i))
2. Posibilitatea stabilirii, doar cu aprobarea acționarilor/proprietarilor/membrilor instituției de credit, a unui raport maxim permis majorat (CRD, art.94(1) lit.g) pct.(ii))
3. Posibilitatea aplicării unei rate de actualizare (CRD, art.94(1) lit.g) pct.(iii))
4. Posibilitatea stabilirii unei cerințe de publicare a remunerației totale a fiecărui membru al structurii de conducere (CRR, art.450(1) lit.j)

Precizări privind politicile de remunerare

Abordare calitativă

- politicile de remunerare trebuie să încurajeze o cultură de risc solidă în care comportamentul de asumare a riscurilor să fie adecvat și să încurajeze angajații să ia **în considerare inclusiv interesele clienților**
- Personalul **nu trebuie să fie dependent de remunerația variabilă**, pentru că asta conduce la asumarea de **riscuri excesive pe termen scurt, inclusiv la vânzarea abuzivă** de produse

Precizări privind evaluarea adecvării membrilor structurii de conducere și a persoanelor care dețin funcții cheie

- **Ideea cheie:** fiecare angajat al instituției de credit trebuie să fie potrivit pentru funcția sa
- evaluarea adecvării inițiale și continue a titularilor de funcții cheie ar trebui să fie **în primul rând responsabilitatea instituției de credit**
- **dacă autoritatea competentă respinge candidatul, în urma evaluării, banca trebuie să ia măsurile necesare (ex. aplicarea unei perioade de probă sau a unei condiții de suspendare în contractul de muncă sau prin numirea unor directori interimari) ca să îndepărteze persoana respectivă**